

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1051/2013/EU RENDELETE

(2013. október 22.)

az 562/2006/EK rendeletnek a belső határokon történő határellenőrzés kivételes körülmények közötti ideiglenes visszaállítására vonatkozó közös szabályok megállapítása érdekében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozni.

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (1) és (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

(1) A személyeknek a belső határokon keresztül történő szabad mozgását lehetővé tevő térség létrehozása az Unió egyik fő vívmánya. Egy ilyen térségben, ahol nincs belső határokon történő határellenőrzés, közösen kell fellépni az e területet vagy annak egyes részeit, vagy egy vagy több tagállam közrendjét vagy belső biztonságát komolyan veszélyeztető helyzetekben, ezért kivételes körülmények között lehetővé kell tenni a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítását, anélkül azonban, hogy ez veszélyeztetné a személyek szabad mozgásának elvét. Tekintettel arra, hogy milyen hatásokkal járhatnak az ilyen végső megoldásként hozott intézkedések mindazon személyekre nézve, akiknek a belső határellenőrzések nélküli térségen belül jogában áll szabadon mozogni, rögzíteni kell az ilyen intézkedések visszaállítására vonatkozó feltételeket és eljárásokat annak biztosítása céljából, hogy azokra csak kivételes jelleggel és az arányosság elvének betartása mellett kerüljön sor. Az ilyen intézkedések ideiglenes visszaállításának alkalmazási körét és időtartamát a közrendet

(2) A belső határellenőrzések nélküli térségen belüli szabad mozgás az Unió egyik legjelentősebb vívmánya. Mivel a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása hátrányosan érinti a személyek szabad mozgását, ezért az ilyen ellenőrzés visszaállítására vonatkozó döntést csakis közösen elfogadott kritériumok szerint, a Bizottságnak küldött megfelelő értesítés mellett vagy valamely uniós intézmény által kiadott ajánlás alapján szabad meghozni. A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának kivételes intézkedésnek kell maradnia, amelyre minden esetben csak végső lehetőségként kerülhet sor, különleges, objektív kritériumokon és az uniós szinten figyelemmel kísért szükségesség értékelésén alapuló, szigorúan korlátozott alkalmazási körrel és időtartamra. Abban az esetben, ha a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély azonnali intézkedést követel meg, a tagállamoknak módjukban kell, hogy álljon a belső határokon történő határellenőrzés tíz napot nem meghaladó időtartamra történő visszaállítása. Ezen időtartam esetleges meghosszabbítását uniós szinten figyelemmel kell kísérni.

(3) Mérlegelni kell a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának szükségességét és arányosságát a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyhez képest, továbbá meg kell vizsgálni a nemzeti vagy Uniós szinten hozható alternatív intézkedések lehetőségét és az ilyen ellenőrzésnek a belső határok nélküli térségen belüli, személyek szabad mozgására gyakorolt hatását.

(4) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása kivételesen szükségessé válhat a belső határellenőrzések nélküli térség szintjén vagy nemzeti szinten a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély esetén, különösen terrortámadásokat vagy -fenyegetéseket követően, vagy a szervezett bűnözés miatti veszély esetén.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. június 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. október 7-i határozata.

- (5) A migráció vagy az, ha harmadik országok állampolgárai nagy számban lépik át a külső határokat, önmagában nem tekintendő a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélynek.
- (6) Az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatával összhangban a személyek szabad mozgásának alapelvétől való eltérés lehetőségét szigorúan kell értelmezni, illetve a közrend fogalma alapján előfeltétel, hogy a társadalom valamely alapvető érdekét fenyegető valódi, tényleges és kellően súlyos veszélyről legyen szó.
- (7) A belső határellenőrzés nélküli térség működéséről szerzett tapasztalatok alapján, illetve a schengeni vívmányok következetes végrehajtása biztosításának elősegítése céljából a Bizottság iránymutatásokat dolgozhat ki a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozóan, mind az ilyen intézkedés ideiglenes bevezetését igénylő, mind az azonnali fellépést szükségessé tevő esetekre nézve. Az iránymutatásoknak egyértelmű mutatókat kell tartalmazniuk, amelyek segítik annak megállapítását, hogy mely körülmények minősülhetnek a közrendet és a belső biztonságot fenyegető komoly veszélynek.
- (8) Amennyiben valamely értékelő jelentés súlyos hiányosságokat tár fel a külső határellenőrzés végrehajtásában, valamint a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoring mechanizmus létrehozásáról szóló, 2013. október 7-i (1053/2013/EU) tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban elfogadott ajánlások betartásának biztosítása céljából, és az említett rendelet alapján elfogadott ajánlásoknak való megfelelés biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg az értékelt tagállam számára bizonyos konkrét intézkedések meghozatalára, pl. európai határőrcsapatok kiküldésére, stratégiai tervek benyújtására vagy – a helyzet súlyosságát figyelembe véve végső megoldásként – egy konkrét határátkelőhely lezárására vonatkozóan. E hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁾ megfelelően kell gyakorolni. Tekintettel az említett rendelet 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontjára, vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (9) Az egyes belső határokon történő határellenőrzés egyedi uniós szintű eljárás keretében történő ideiglenes visszaállítás kivételes körülmények között, végső megoldásként indokolt lehet, amennyiben a belső határellenőrzések nélküli térség működését bizonyos, a(z) 1053/2013/EU rendelet 14. és 15. cikkével összhangban lezajlott szigorú értékelési folyamat keretében ténylegesen megállapított, külső határellenőrzéssel kapcsolatos tartós és súlyos hiányosságok általánosan veszélyeztetik, feltéve hogy az említett körülmények komoly veszélyt jelentenének a belső határellenőrzések nélküli térségen vagy annak egy részén belüli közrendre vagy belső biztonságra nézve. Az egyes belső határokon végzett ellenőrzések ideiglenes visszaállítására irányuló különleges eljárást – azonos feltételek mellett – az is kiválthatja, ha az értékelt tagállam súlyos mulasztást követ el kötelezettségei teljesítésében. Tekintettel az ilyen, belső határokon történő határellenőrzéssel kapcsolatos nemzeti végrehajtási és jogérvényesítési hatásköröket érintő egyes belső határokon végzett ellenőrzés visszaállításának politikailag érzékeny jellegére, az ajánlások egyedi uniós szintű eljárás keretében történő elfogadására vonatkozó végrehajtási hatásköröket a Tanácsra kell ruházni, amely a Bizottság javaslata alapján járhat el.
- (10) Mielőtt sor kerülne az egyes belső határokon történő határellenőrzések ideiglenes visszaállítására vonatkozó ilyen ajánlások elfogadására, kellő időben, teljes körűen meg kell vizsgálni az azt indokoló helyzet megoldását célzó intézkedések elfogadásának lehetőségét, többek között olyan uniós szervek, irodák és ügynökségek segítségével, mint a 2007/2004/EK tanácsi rendelettel⁽³⁾ létrehozott, a Tagállamok Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (Frontex) vagy a 2009/371/IB tanácsi határozattal⁽⁴⁾ létrehozott Európai Rendőrségi Hivatal (Europol), valamint a nemzeti, az uniós, vagy mindkét szintű technikai vagy pénzügyi támogatási intézkedések lehetőségét is. Súlyos hiányosság feltárása esetén a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy pénzügyi támogató intézkedéseket hozhasson az érintett tagállam megsegítésére. A Tanács és a Bizottság ajánlásainak továbbá minden esetben megfelelően alátámasztott információkon kell alapulniuk.
- (11) A Bizottság számára lehetővé kell tenni azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok elfogadását, ha a belső határokon történő határellenőrzésekkel összefüggésben felmerülő, kellően indokolt esetben ez rendkívül sürgős okból szükséges.
- (12) Az e rendelet által előírt, a külső határellenőrzésekhez kapcsolódó súlyos hiányosságok esetén alkalmazott különleges intézkedések, valamint a belső határellenőrzések nélküli térség működését általánosan veszélyeztető kivételes körülmények esetén alkalmazott különleges eljárás megindításának alapját a 1053/2013/EU rendelet 14. cikkében említett értékelő jelentéseknek, illetve a 15. cikkében említett ajánlásoknak kell képezniük. A tagállamok és a Bizottság közösen rendszeres, objektív és részrehajlás nélküli értékeléseket végeznek e rendelet helyes alkalmazásának ellenőrzése érdekében, a Bizottság pedig a tagállamokkal szorosan együttműködve koordinálja az értékeléseket. Az értékelési mechanizmus a következő elemekből épül fel: többéves és éves értékelő programok; bejelentett és be nem jelentett helyszíni ellenőrzések egy, a Bizottság képviselőiből és a tagállamok

⁽¹⁾ Lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ A Tanács 2007/2004/EK rendelete (2004. október 26.) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról (HL L 349., 2004.11.25., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2009/371/IB határozata (2009. április 6.) az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) létrehozásáról (HL L 121., 2009.5.15., 37. o.).

kijelölt szakértőiből álló kis létszámú csoport által; az értékelés eredményeiről szóló, a Bizottság által elfogadott jelentések; a helyzet orvoslását célzó intézkedésekre vonatkozóan a Tanács által a Bizottság javaslata alapján elfogadott ajánlások, valamint megfelelő nyomon követési, monitoring- és jelentéstételi tevékenységek.

- (13) Mivel ennek a rendeletnek a célját, nevezetesen közös szabályok meghatározását a határokon történő határelőnőrzés kivételes körülmények között ideiglenes visszaállítása tekintetében, csak uniós szinten lehet megvalósítani, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló Szerződés (EUSz) 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem haladja meg az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (14) Az EUSz-hoz és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez (EUMSZ) csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet az EUMSZ harmadik részének V. címe szerint a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően, azt követően, hogy a Tanács határozott e rendelet vonatkozásában, hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (15) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában az Egyesült Királyság a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban nem vesz részt. Az Egyesült Királyság ezért nem vesz részt e rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (16) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban nem vesz részt. Ennél fogva Írország nem vesz részt e rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (17) Izland és Norvégia tekintetében ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽³⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az említett megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat⁽⁴⁾ 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (18) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽⁵⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK tanácsi határozat⁽⁶⁾ 3. cikkével.
- (19) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz⁽⁷⁾ való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2011/350/EU tanácsi határozat⁽⁸⁾ 3. cikkével.
- (20) Ciprus tekintetében ez a rendelet a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (21) Bulgária és Románia tekintetében ez a rendelet a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint a schengeni vívmányok rendelkezésein alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (22) Horvátország tekintetében ez a rendelet a 2011-es csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.

⁽¹⁾ HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

⁽²⁾ HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

⁽³⁾ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

⁽⁴⁾ HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

⁽⁵⁾ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

⁽⁶⁾ HL L 53., 2008.2.27., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

⁽⁸⁾ HL L 160., 2011.6.18., 19. o.

- (23) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és figyelembe veszi különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, azokon belül is a személyek szabad mozgását és a tartózkodását. Ezt a rendeletet az említett jogokkal és elvekkel összhangban kell alkalmazni.
- (24) A személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁾ ezért megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 562/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A II. cím a következő fejezettel egészül ki:

„IVa. FEJEZET

A külső határellenőrzéssel kapcsolatos súlyos hiányosságok esetén alkalmazandó különleges intézkedések

19a. cikk

Külső határokon alkalmazott intézkedések és az Ügynökség támogatása

(1) Amennyiben a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoring mechanizmus létrehozásáról szóló, 2013. október 7-i 1053/2013/EU tanácsi rendelet ^(*) 14. cikkével összhangban elkészített értékelő jelentés a külső határellenőrzés elvégzése terén mutatkozó súlyos hiányosságokat állapít meg, valamint az említett rendelet 15. cikkében említett ajánlásoknak való megfelelés biztosítása érdekében, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján bizonyos különleges intézkedések elfogadását ajánlhatja az értékelte tagállamnak, amely intézkedések a következők közül az egyiket vagy mindkettőt felöllelhetik:

- a) európai határőrcsapatok kiküldésének kezdeményezése a 2007/2004/EK rendelet előírásainak megfelelően,
- b) a tagállam kockázatértékelésen alapuló, többek között a személyzettel és felszereléssel való ellátással kapcsolatos információkat is tartalmazó stratégiai terveinek benyújtása véleményezésre az Ügynökséghez.

Az említett végrehajtási jogi aktust a 33a. cikk (2) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

⁽¹⁾ HL L 105., 2006.4.13., 1. o.

(2) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a 33a. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott bizottságot az (1) bekezdésben említett intézkedések végrehajtása terén elért eredményekről, valamint azoknak a megállapított hiányosságokra gyakorolt hatásairól.

A Bizottság az Európai Parlamentet és a Tanácsot szintén tájékoztatja a fentiekről.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett értékelő jelentés azt állapítja meg, hogy az értékelte tagállam súlyosan elhanyagolja kötelezettségeit, és ebből következően az 1053/2013/EU rendelet 16a. cikkének (4) bekezdésével összhangban három hónapon belül jelentést kell tennie a vonatkozó cselekvési terv végrehajtásáról, az említett három hónapos időszak leteltét követően pedig a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a helyzet továbbra is fennáll, akkor ez az ezen rendelet 26. cikkében előírt eljárás alkalmazását vonhatja maga után, feltéve hogy az erre vonatkozó valamennyi feltétel teljesül.

^(*) HL L 295., 2013.11.6., 27. o.”

2. A 23–27. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„23. cikk

A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának általános kerete

(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein egy korlátozott, legfeljebb 30 napos időtartamra, illetve a komoly veszély várható időtartamára, ha az meghaladja a 30 napos időszakot. A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl a komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.

(2) A belső határokon történő határellenőrzés csak végső megoldásként, a 24., 25. és 26. cikkkel összhangban állítható vissza. A 23a., illetve a 26a. cikkben említett feltételeket a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó valamennyi, a 24., 25. vagy 26. cikk szerinti döntés mérlegelése során figyelembe kell venni.

(3) Amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot az érintett tagállamban fenyegető komoly veszély e cikk (1) bekezdésében meghatározott időtartamon túl is fennáll, a

szóban forgó tagállam a belső határokon történő határellenőrzést a 23a. cikkben említett feltételek figyelembe vételével és a 24. cikkkel összhangban, e cikk (1) bekezdésében említettekkel megegyező okok alapján, valamint bármilyen új elem figyelembevételével legfeljebb 30 napos megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja.

(4) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – beleértve az e cikk (3) bekezdése szerinti meghosszabbítások idejét összesen – nem haladhatja meg a hat hónapot. A 26. cikkben említett jellegű kivételes körülmények esetén ez a teljes időtartam az említett cikk (1) bekezdésével összhangban legfeljebb két éves időtartamra meghosszabbítható.

23a. cikk

A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának feltételei

Amikor egy tagállam végső megoldásként a határellenőrzés egy vagy több belső határán vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról, vagy az ilyen visszaállítás meghosszabbításáról dönt a 23. cikkkel vagy a 25. cikk (1) bekezdésével összhangban, akkor megvizsgálja, hogy az adott intézkedés várhatóan milyen mértékben nyújt megfelelő megoldást a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben, továbbá megvizsgálja az intézkedésnek az adott veszélyhez mért arányosságát. Az ilyen vizsgálatok elvégzésekor a tagállam különösen az alábbi tényezőket veszi figyelembe:

- a) az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély várható hatása, például terrortámadások vagy -fenyegetések után, valamint a szervezett bűnözés miatti veszély esetén;
- b) az intézkedés várható hatása a belső határellenőrzés nélküli térségen belül a személyek szabad mozgására.

24. cikk

Eljárás a belső határokon történő határellenőrzésnek a 23. cikk (1) bekezdése szerinti ideiglenes visszaállítására

(1) Ha egy tagállam a 23. cikk (1) bekezdése alapján a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását tervezi, akkor legkésőbb négy héttel a tervezett visszaállítás előtt, vagy – ha a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását szükségessé tevő körülmények kevesebb, mint négy héttel a tervezett visszaállítás előtt válnak ismertté – ennél rövidebb időn belül erről értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot. E célból a tagállam megadja az alábbi információkat:

- a) a tervezett visszaállítás indokolása, amely tartalmazza a közrendjét vagy a belső biztonságát fenyegető, komoly veszélyt jelentő eseményeket részletesen leíró valamennyi releváns adatot;

- b) a tervezett visszaállítás alkalmazási köre, megjelölve, hogy a belső határok mely részén vagy részein tervezik visszaállítani a határellenőrzést;

- c) az engedélyezett átkelőhelyek neve;

- d) a határellenőrzés tervezett visszaállításának időpontja és időtartama;

- e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó intézkedések.

Az első albekezdés szerinti értesítést két vagy több tagállam közösen is benyújthat.

A Bizottság szükség esetén további tájékoztatást kérhet az érintett tagállam(ok)tól.

(2) Az (1) bekezdésben említett információkat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is meg kell küldeni azzal egyidejűleg, hogy az említett bekezdésnek megfelelően ezekről a többi tagállam és a Bizottság is értesítést kaptak.

(3) Az első bekezdés szerinti értesítést küldő tagállam – amennyiben ez szükséges és a nemzeti joggal összhangban van – dönthet úgy, hogy az információk egy részét minősített adatnak nyilvánítja.

Az ilyen minősítés nem zárja ki, hogy a Bizottság az információkat az Európai Parlament rendelkezésére bocsássa. Az e cikk értelmében az Európai Parlament részére történő információ- és dokumentumtovábbításnak és -kezelésnek meg kell felelnie a minősített adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan az Európai Parlament és a Bizottság között alkalmazandó szabályoknak.

(4) Egy tagállam által az első bekezdés szerint küldött értesítést követően, valamint az e cikk (5) bekezdésében előírt konzultáció céljából a Bizottság vagy bármely tagállam – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt nyilváníthat.

A Bizottság véleményt ad ki, ha – az értesítésben foglalt információk vagy bármely egyéb, részére nyújtott kiegészítő tájékoztatás alapján – aggályai vannak a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának szükségességét vagy arányosságát illetően, vagy ha úgy ítéli meg, hogy az értesítés valamely részére vonatkozóan konzultációra lenne szükség.

(5) Az (1) bekezdésben említett információkról, valamint a Bizottság vagy egy tagállam által a (4) bekezdés szerint nyilvánított bármely véleményről a belső határon történő határellenőrzés visszaállítását tervező tagállam konzultációt folytat – és ennek részeként adott esetben együttes üléseket tart – a Bizottsággal és a többi tagállammal, különösen a határellenőrzések visszaállítása által közvetlenül érintett tagállamokkal, hogy amennyiben szükséges, megszervezzék a tagállamok közötti kölcsönös együttműködést, valamint megvizsgálják, hogy az intézkedések arányban állnak-e a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására okot adó eseménnyel és a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyekkel.

(6) Az (5) bekezdésben említett konzultációra legalább tíz nappal a határellenőrzés visszaállításának tervezett időpontja előtt kerül sor.

25. cikk

Az azonnali fellépést igénylő esetekre vonatkozó különös eljárás

(1) Amennyiben egy valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető komoly veszély azonnali fellépést követel meg, az érintett tagállam kivételesen és azonnal, tíz napot meg nem haladó, korlátozott időtartamra visszaállíthatja a belső határokon történő határellenőrzést.

(2) Amennyiben valamely tagállam visszaállítja a belső határokon történő határellenőrzést, erről egyidejűleg értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot, valamint rendelkezésükre bocsátja a 24. cikk (1) bekezdésében említett információkat, valamint megjelöli az említett cikkben meghatározott eljárás alkalmazásának indokait. A Bizottság az értesítés kézhezvételét követően azonnal konzultálhat a többi tagállammal.

(3) Amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon túl is fennáll, a tagállam legfeljebb 20 napos megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja a belső határokon történő határellenőrzést. Ennek során az érintett tagállam figyelembe veszi a 23a. cikkben említett kritériumokat, beleértve az intézkedés szükségességének és arányosságának aktualizált értékelését, valamint az esetlegesen felmerült új tényezőket is.

Az intézkedés meghosszabbítása esetén, értelemszerűen alkalmazni kell a 24. cikk (4) és (5) bekezdését, valamint a meghosszabbítási döntésről szóló értesítésnek a Bizottság és a tagállamok részére való megküldését követően késedelem nélkül meg kell tartani a konzultációt.

(4) A 23. cikk (4) bekezdésének sérelme nélkül a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – vagyis az (1) bekezdés szerinti kezdeti időszak és a (3) bekezdés szerinti meghosszabbítások ideje összesen – nem haladhatja meg a két hónapot.

(5) A Bizottság haladéktalanul értesíti az Európai Parlamentet az e cikk szerint küldött értesítésekről.

26. cikk

A schengeni övezet működését általánosan veszélyeztető kivételes körülmények esetén alkalmazható különös eljárás

(1) Kivételes körülmények esetén, amikor a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését a külső határellenőrzés végzése terén mutakozó tartós és súlyos, a 19a. cikkben említett hiányosságok veszélyeztetik, és amennyiben ezek a körülmények a belső határellenőrzés nélküli térségben vagy annak bizonyos részein komoly veszélyt jelentenek a közrendre vagy a belső biztonságra, az e cikk (2) bekezdésével összhangban legfeljebb hat hónapos időtartamra a tagállamok visszaállíthatják a belső határokon történő határellenőrzést. Ha a kivételes körülmények továbbra is fennállnak, ez az időszak legfeljebb három alkalommal további hat hónappal meghosszabbítható.

(2) Végső megoldásként és a belső határellenőrzés nélküli térségen belüli közös érdekek védelme érdekében, továbbá ha egyetlen más intézkedés, különösen a 19a. cikk (1) bekezdésében foglalt intézkedések egyike sem alkalmas az azonosított komoly veszély hatékony mérséklésére, a Tanács javasolhatja, hogy egy vagy több tagállam állítsa vissza a határellenőrzést belső határainak teljes hosszán vagy bizonyos részein. A tanácsi ajánlásnak a Bizottság javaslatán kell alapulnia. A tagállamok felkérhetik a Bizottságot, hogy nyújtson be a Tanácsnak ilyen ajánlásra vonatkozó javaslatot.

Ajánlásában a Tanács feltünteti legalább a 24. cikk (1) bekezdése a)–e) pontjában említett információkat.

A Tanács az e cikkben meghatározott feltételekkel és eljárásokkal összhangban javasolhatja hosszabbítást.

Mielőtt a tagállam e bekezdéssel összhangban visszaállítja a határellenőrzést belső határainak teljes hosszán vagy bizonyos részein, erről értesíti a többi tagállamot, az Európai Parlamentet és a Bizottságot.

(3) Amennyiben valamely tagállam nem hajtja végre a (2) bekezdésben említett ajánlást, késedelem nélkül írásban tájékoztatja a Bizottságot ennek okairól.

A Bizottság ebben az esetben jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, melyben értékeli az érintett tagállam által nyújtott indokolást, és a belső határellenőrzés nélküli térséghez fűződő közös érdekek védelmét érintő következményeket.

(4) Az olyan helyzetekkel kapcsolatos, megfelelően indokolt sürgős esetekben, amikor a belső határokon történő határellenőrzés (2) bekezdés szerinti meghosszabbítását szükségessé tevő körülmények kevesebb mint tíz nappal az előző visszaállítási időszak vége előtt válnak ismertté, a Bizottság a 33a. cikk (3) bekezdésében említett eljárással összhangban azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktussal elfogadhatja a szükséges ajánlásokat. Legkésőbb 14 nappal az ilyen ajánlások elfogadását követően a Bizottság a (2) bekezdéssel összhangban benyújtja a Tanácsnak az ajánlásra vonatkozó javaslatot.

(5) Ez a cikk nem érinti azokat az intézkedéseket, amelyeket a tagállamok a 23., 24. és 25. cikk alapján a közrendre vagy a belső biztonságra nézve komoly veszélyt jelentő esetekben fogadhatnak el.

26a. cikk

Kritériumok a belső határellenőrzés nélküli térségműködését általánosan veszélyeztető kivételes körülmények esetén a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításához

(1) Amennyiben a Tanács végső megoldásként a 26. cikk (2) bekezdésével összhangban a határellenőrzés egy vagy több belső határon vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállítását ajánlja, megvizsgálja, hogy az adott intézkedés várhatóan milyen mértékben nyújt megfelelő megoldást a belső határellenőrzés nélküli térségben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben, továbbá megvizsgálja az intézkedésnek az adott veszélyhez mért arányosságát. Ez a vizsgálat az érintett tagállam(ok) és a Bizottság által benyújtott részletes információkon és az esetleg rendelkezésre álló egyéb releváns információkon – köztük e cikk (2) bekezdése szerint megszerzett információkon – alapul. A vizsgálat elvégzésekor különösen az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

a) nemzeti és/vagy európai szinten igénybe vehető vagy igénybe vett technikai vagy pénzügyi támogatási intézkedések, így többek között az olyan uniós szervek, irodák és ügynökségek által nyújtott segítség rendelkezésre állása,

mint az Ügynökség, a 439/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott Európai Menekültügyi Támogató Hivatal vagy a 2009/371/JHA tanácsi határozattal (**) létrehozott Európai Rendőrségi Hivatal (Europol), valamint, hogy az ilyen intézkedések várhatóan milyen mértékben nyújtanak megfelelő megoldást a belső határellenőrzés nélküli térségben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben;

- b) az 1053/2013/EU rendelettel összhangban végrehajtott értékelések során megállapított, külső határellenőrzéssel kapcsolatos súlyos hiányosságok jelenlegi és várható jövőbeli hatása; valamint, hogy az ilyen súlyos hiányosságok milyen komoly veszélyt jelentenek a belső határellenőrzés nélküli térségben a közrendre vagy a belső biztonságra;
- c) a belső határon történő határellenőrzés visszaállításának várható hatása a belső határellenőrzés nélküli térségen belül a személyek szabad mozgására.

(2) A tanácsi ajánlásra vonatkozó javaslatnak a 26. cikk (2) bekezdése szerinti elfogadása előtt a Bizottság:

- a) további információk benyújtására kérheti fel a tagállamokat, az Ügynökséget, az Europol-t vagy más uniós szerveket, irodákat vagy ügynökségeket;
- b) helyszíni ellenőrzéseket végezhet a tagállamok, valamint az Ügynökség, az Europol és bármely más érintett uniós szerv, iroda vagy ügynökség szakértőinek támogatásával, azért, hogy az ajánlás szempontjából lényeges információkat szerezzen be vagy ellenőrizzen.

27. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács tájékoztatása

A Bizottság és az érintett tagállam(ok) a lehető leghamarabb tájékoztatják az Európai Parlamentet és a Tanácsot bármely olyan okról, amely szükségessé teheti a 19a. cikk, valamint a 23–26a. cikk alkalmazását.

(*) HL L 132., 2010.5.29., 11. o.

(**) HL L 121., 2009.5.15., 37. o.”;

„29. cikk

Jelentés a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról

Az a tagállam, amely belső határain határellenőrzést végzett, legkésőbb négy héttel a belső határokon történő határellenőrzés megszüntetését követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, beszámolván különösen az előzetes vizsgálatról és a 23a., 25. és 26a. cikkben említett kritériumok betartásáról, az ellenőrzések operatív végrehajtásáról, a szomszédos tagállamokkal folytatott gyakorlati együttműködésről, az intézkedésnek a személyek szabad mozgását érintő hatásairól, valamint a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának eredményességéről, kitérve a határellenőrzés visszaállításának arányosságára vonatkozó utólagos értékelésre is.

A Bizottság véleményt adhat ki a határellenőrzés egy vagy több belső határon vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról készített utólagos értékelésről.

A Bizottság legalább évente jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a belső határellenőrzés nélküli térségműködéséről. A jelentés tartalmazza az összes olyan határozat felsorolását, amelyeket adott évben a belső határokon történő határellenőrzések visszaállítása céljából hoztak.

30. cikk

A nyilvánosság tájékoztatása

A Bizottság és az érintett tagállam koordinált módon tájékoztatja a nyilvánosságot a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról szóló döntésről és különösen az intézkedés kezdő és záró időpontjáról, kivéve ha ezen információkat magasabb prioritást élvező biztonsági okokból nem célszerű közzétenni.”

4. A rendelet az alábbi cikkel egészül ki:

„33a. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. E bizottság a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) értelmében vett bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Amennyiben a bizottság nem ad ki véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, ugyanazon rendelet 5. cikkével összefüggésben.

(*) HL L 55., 2011.2.28., 13. o.”

5. A rendelet az alábbi cikkel egészül ki:

„37a. cikk

Értékelési mechanizmus

(1) Az Európai Unióról szóló szerződéssel és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban, illetve azoknak a kötelezettség-szegési eljárásokra vonatkozó rendelkezései sérelme nélkül, e rendeletnek az egyes tagállamok általi végrehajtását egy értékelési mechanizmus révén értékelni kell.

(2) Az értékelési mechanizmus szabályait az 1053/2013/EU rendelet határozza meg. Ezen értékelési mechanizmussal összhangban a tagállamok és a Bizottság közösen rendszeres, objektív és részrehajlás nélküli értékeléseket végeznek e rendelet helyes alkalmazásának ellenőrzése érdekében, a Bizottság pedig a tagállamokkal szorosan együttműködve koordinálja az értékeléseket. A mechanizmus keretében minden tagállamot legalább ötévenként egy, a Bizottság képviselőiből, illetve a tagállamok által kijelölt szakértőkből álló kis létszámú csoport értékeli.

Az értékelések a belső és a külső határoknál tett, bejelentett és be nem jelentett helyszíni ellenőrzéseket foglalhatnak magukban.

Az értékelési mechanizmusnak megfelelően a Bizottság felel, a 1053/2013/EU rendelet 5., 6 és 14. cikkével összhangban, a többéves és az éves értékelési programok, valamint az értékelő jelentések elfogadásáért.

(3) Hiányosságok esetén azok orvoslását célzó intézkedésekre vonatkozó ajánlások fogalmazhatók meg az érintett tagállamok számára.

Amennyiben a Bizottság az 1053/2013/EU rendelet 14. cikkével összhangban elfogadott értékelő jelentésben súlyos hiányosságokat tár fel a külső határellenőrzés végrehajtásában, úgy e rendelet 19a. és 26. cikke alkalmazandó.

(4) Az Európai Parlamentet és a Tanácsot az értékelés valamennyi szakaszában tájékoztatni kell, és valamennyi vonatkozó dokumentumot meg kell küldeni a számukra a minősített dokumentumokra vonatkozó szabályokkal összhangban.

(5) Az Európai Parlamentet azonnal és teljes körűen tájékoztatni kell minden olyan javaslatról, amelynek célja az 1053/2013/EU rendeletben meghatározott szabályok módosítása vagy új szabályokkal történő felváltása.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, a Szerződéseknél megfelelően.

Kelt Strasbourgban, 2013. október 22-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság Nyilatkozata

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság üdvözli a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexnek a belső határokon történő határellenőrzés kivételes körülmények közötti ideiglenes visszaállítására vonatkozó közös szabályok megállapítása érdekében történő módosításáról szóló rendelet, valamint a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és nyomkövetési mechanizmus létrehozásáról szóló rendelet elfogadását. Az intézmények úgy vélik, hogy ezek az új mechanizmusok megfelelő választ jelentenek az Európai Tanács 2011. június 24-i következtetéseiben megfogalmazott azon felhívásra, amely a schengeni térségben a tagállamok közötti együttműködés és kölcsönös bizalom megerősítésére és egy hatékony és megbízható ellenőrzési és értékelési rendszerre irányult, a közös szabályok érvényre juttatása, valamint az uniós vívmányokon alapuló kritériumok megerősítése, kiigazítása és kiterjesztése biztosításának érdekében, emlékeztetve arra is, hogy Európa külső határait hatékonyan és következetesen kell igazgatni, aminek alapja a közös felelősségtudat, a szolidaritás és a gyakorlati együttműködés.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság kijelenti, hogy a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex módosítása meg fogja erősíteni az uniós szintű együttműködést és koordinációt, azáltal, hogy egyrészt kritériumokat állapít meg a határellenőrzések tagállamok általi esetleges visszaállítására vonatkozóan, másrészt pedig egy olyan uniós alapú mechanizmust vezet be, amely azon ténylegesen kritikus helyzetek kezelését szolgálja, amikor a belső határellenőrzés hiánya a térség általános működését teszi kockára.

A három intézmény hangsúlyozza, hogy ez az új értékelési rendszer egy olyan uniós alapú mechanizmus, amely a schengeni vívmányok valamennyi aspektusára kiterjed, és a tagállamok, a Bizottság és a releváns uniós ügynökségek szakértőinek munkájára támaszkodik.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság tudatában van annak, hogy az értékelési rendszer módosítására irányulóan a Bizottság által a jövőben benyújtott minden javaslatot konzultációs céllal meg kell küldeni az Európai Parlamentnek, hogy annak véleményét a végleges szöveg elfogadása előtt a lehető legnagyobb mértékben be lehessen építeni abba.
